

Landbruksdepartementet
Postboks 8007 Dep

0030 OSLO

Næringsmiddelbedriftenes Landsforening	
2003/2197	87
ZUJMP/BOD	
BOD	60

Vår ref.:
7677/03 Ark 216.72 (FHL)
03/340-7 (NBL)

Deres ref.:
2003/302197-/AMH

Dato:
22. desember 03

Hørings svar angående forskrifter i forbindelse med angående avgift- og gebyrfinansiering av matforvaltningen

Fiskeri- og havbruksnærings landsforening (FHL) og Næringsmiddelbedriftenes Landsforening (NBL) viser til høringsbrev av 01.12.03 og til høringsmøte om saken 17.12. Vi vil i det følgende presentere kommentarer og synspunkter til høringsbrevet med utkastene til forskrifter.

Innledningsvis vil FHL og NBL vise til vårt forrige hørings svar angående de samme forskriftene (deres ref 03/02197 og vårt brev av 22. august 03).

Generelle kommentarer

Beskrivelse av systemet

Departementet har angitt følgende: "Finansieringsmodellen skal fremstå som enkel, oversiktlig og logisk for tilsynets brukere og forbrukere. Det skal være en logisk sammenheng mellom de oppgavene som matforvaltningen utfører og måten de finansieres på." Vi mener at forslagene som er presentert i høringsbrevet, er verken enkle, oversiktlige eller logiske.

Gebyrer

Om gebyrer er det angitt at det er forutsatt at inntektene fra gebyret ikke skal overstige kostnadene ved å produsere tjenesten. Videre er det om gebyr for tilsyn og kontroll hentet følgende fra høringsbrevet av 10.07.03: "Departementene har valgt å legge gebyr på noen tilsyns- og kontrolloppgaver der disse entydig og over tid er rettet mot bestemte brukere eller brukergrupper og er klart avgrenset i forhold til andre tilsyns- og kontrolloppgaver i matforvaltningen."

I lys av dette ber vi om at grunnlaget for fastsettelse av de ulike satsene for gebyr gjøres åpent tilgjengelige. Vi er blant annet sterkt i tvil om en gebyrsats på 6 kr pr tonn fiskefôr oppfyller de krav departementet selv har satt i forbindelse med bruk av gebyr. En slik sats tilsvarer en inntekt på ca 4,2 mill. kr pr år for å drive tilsyn i 8 produksjonsanlegg. Vi ber om å få en oversikt over tilsynsaktiviteten Mattilsynet skal drive som tilsvarer en slik kostnad.

Dette gjelder også beregning av de aktiviteter og kostnader som skal dekkes inn ved bruk av § 13.

Avgifter

Fra høringsbrevet av 10.07.03 er hentet følgende: *"I den grad en tilsyns- og kontrolloppgave allerede er finansiert ved gebyr, vil dette derfor spille inn på avgiftens størrelse. Samme tilsyns- og kontrolloppgave skal ikke dobbeltfinansieres, men i den grad et tidligere gebyr for tilsyns- og kontrolloppgaver ikke fullfinansierer Mattilsynets kostnader ved tilsyns- og kontrolloppgaver, kan "resten" finansieres ved avgiften. Avgiften vil bare kunne finansiere tilsyn- og kontroll og ikke restfinansiere særskilte ytelser som ikke fullt ut finansieres gjennom forskrift om gebyr for særskilte ytelser."*

FHL og NBL vil også på denne bakgrunn be om grunnlaget for beregning av avgifter gjøres tilgjengelig for næringsaktørene.

Konklusjoner

For FHL og NBL fremstår systemet ikke som *"enkelt og oversiktlig"*: Det er stor likhet mellom de tjenester og virksomheter i Mattilsynet som både gebyrene og avgiftene er tenkt å finansiere. Avveiningene i forholdet mellom bruk av gebyr eller avgift er komplekse. I tillegg er det foreslått et temmelig grovmasket klassifiseringssystem for beregning av gebyrer og bruk av ulike timesatser for andre gebyrer. Det siste gjør det vanskelig å vurdere om de kostnadene som næringsaktørene skal dekke, er i riktig samsvar med Mattilsynets aktiviteter og om aktivitetene gjennomføres tilfredsstillende effektivt.

Det er en forutsetning at det også for næringsaktørene foreligger et tilgjengelig og etterrettelig grunnlag for kostnadsanslag og inntektsberegninger. Dette for å gjøre det mulig å vurdere om forutsetningene for systemet er oppfylt, og at kostnadene for næringene er riktig proposjonert. Dessuten må det være mulig å vurdere effektiviteten ved de tjenester som skal finansieres. Med alle de elementer, forutsetninger og avveininger som departementene selv anfører i finansieringsmodellen, er det vanskelig å forstå at det er mulig å utarbeide et slikt etterrettelig grunnlag. Fra FHLs og NBLs side synes hensynet til pliktsubjektene å være svært lite vurdert og ivaretatt i forhold til for eksempel likebehandling og risiko for konkurransevridning. Vi forutsetter for øvrig at kravet til grunnlagsmaterialet vil bli fulgt opp løpende så snart Mattilsynet får ansvaret for forvaltningen fra 1. januar.

På høringsmøtet ble det opplyst at Mattilsynet vil operere med et fast faktureringsgebyr på 300 kr. Sammenliknet med hvilket nivå slike gebyrer faktisk ligger på hos andre private og offentlige aktører, er dette helt uakseptabelt. Dersom Mattilsynet ikke makter å redusere faktureringskostnadene vesentlig, bør faktureringen straks overlates til andre instanser som kan gjennomføre dette til konkurransedyktige priser.

Kommentarer til de enkelte forskriftsutkastene

Forskrift om avgifter og gebyrer for å finansiere matforvaltningen.

I tråd med Stortingets behandling av matlov og de øvrige lovene som hjemler avgifter og gebyrer innenfor Mattilsynets forvaltningsområde, bør tittelen endres til *Forskrift om avgifter og gebyrer i matforvaltningen*.

§3

Ordet *ingrediens* i punkt b, er ikke brukt ellers i forskriften. Bør strykes.

Av definisjonen og §§ 5 og 8 synes det å fremgå at det bare er avgift på **importerte** tilsetningsstoffer. Dersom dette er riktig forstått, antar vi at dette kan være i strid med EØS-avtalen.

I punkt c. bør *skalldyr* erstattes med *krepsdyr*. I Forskrift om oppdrett av skalldyr er skjell definert som skalldyr hvilket ikke gjør høringsutkastets definisjon særlig god. Begrepet *skalldyr* bør for øvrig ut av regelverket når det listes sammen med zoologiske begreper som i den foreslåtte forskriften.

§5

Trykkfeil i nest siste ord i paragraftittelen.

I andre ledd er *Virksomheter* brukt. I tråd med matloven faller alle som er listet i første setning inn under definisjonen for virksomhet. Oppstillingen ender med ..”*og liknende*” hvilket gjør setningen svært upresis. Bør rettes opp.

§8

Bestemmelsene medfører at det er høyere avgift på en hel del importerte enn norskproduserte varer. Vi antar at dette kan være i strid med EØS-avtalen.

§§ 9 og 11.

Disse kan med fordel samordnes til en paragraf.

§13

De lovene som er listet i § 19 har helt forskjellige straffebestemmelser. Det bør kunne forlanges at det utarbeides klarere bestemmelser for straff og tvangsmulkt som skal kunne komme til anvendelse ved brudd på denne forskriften.

Forskrift om fôrvarer av 7. november 2002

§xx

Fra utkastet: ”*Kr. 8.00 pr tonn produsert eller importert tørrfôr, så som fullfôr, konsentrater og fôrmidler til produksjonsdyr*”. Hvordan er dette å forstå for eksempel i forbindelse med import av *fôrmidler* som senere brukes til å produsere *fullfôr* i Norge? Finansieringsmodellen skal jo være ”*enkel, oversiktlig og logisk*”.

Med vennlig hilsen

NÆRINGSMIDDELBEDRIFTENES
LANDSFORENING

FISKERI- OG HAVBRUKSNÆRINGENS
LANDSFORENING

Steinar Høie

Henrik Stenwig